

Suupohjan seudun
liikenneturvallisuuksuunnitelma 2018

Kurikka

Suunnitelman sisältö

Suupohjan seudun kunnille laadittiin samanaikaisesti liikenneturvallisuussuunnitelmat Karijoen, Isojoen, Teuvan, Kurikan ja Kauhajoen alueille. Suunnitelmat laadittiin yhteistyössä kuntien, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen, Liikenneturvan ja Pohjanmaan poliisilaitoksen kanssa.

Kuntien liikenneturvallisuuden nykytilaa on analysoitu liikenneonnettomuuksien, liikennekäyttäytymisen ja koetun turvallisuuden näkökulmista. Lisäksi tarkasteltiin kuntataajamien esteettömyyttä. Nykytila-analysissa havaittiin ongelmiin on laadittu kuntakohtaiset ratkaisut liikenneympäristön parantamiseksi, liikennekasvatukseen ja viestintään sekä liikenneturvallisuustyön organisointiin liittyen.

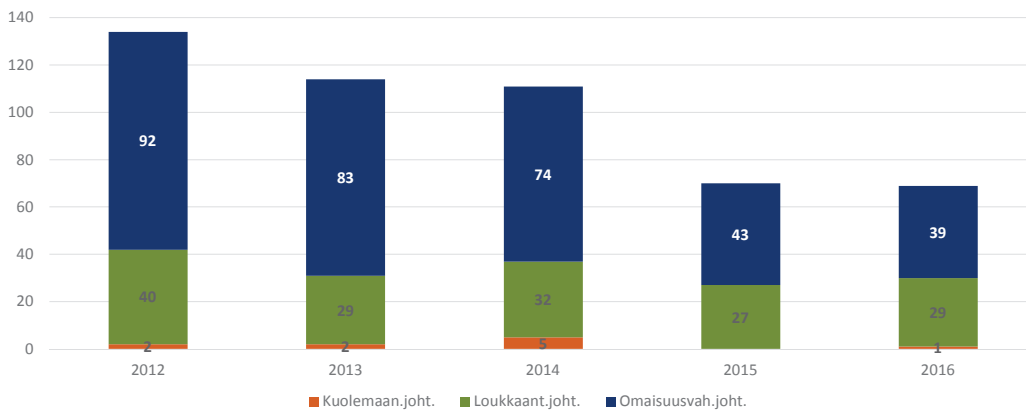
Työn aikana jokaiseen kuntaan on perustettu liikenneturvallisuusryhmä, joka vastaa suunnitelman jalkauttamisesta. Suunnitelma mahdollistaa jatkuvan ja suunnitelmallisen liikenneturvallisuustyön alueella.

Suunnitelma raportoitiin sähköisenä ja kaikki aineisto löytyy sekä kuntien että ELY-keskuksen internet-sivuilta

Liikenneturvallisuustilanne

Poliisin tietoihin perustuvan onnettomuusaineiston (vuodet 2012-2016) perusteella Suupohjan seudun liikenteessä tapahtuu vuosittain noin 74 henkilövahinkoihin johtanutta onnettomuutta (Kurikassa 33). Seudulla onnettomuuksissa menehtyy keskimäärin 4 henkilöä vuodessa (Kurikassa 2) ja loukkaantuu keskimäärin 71 henkilöä vuodessa (Kurikassa 31). Asukasmäärään suhteutettuna Suupohjan seudulla ja Kurikassa tapahtuu selvästi enemmän henkilövahinkoihin johtaneita onnettomuuksia kuin koko Suomessa keskimäärin. Onnettomuuksia, joissa joku osallisista oli alkoholin vaikutuksen alaisena, tapahtui keskimäärin 8 kpl/v, mikä on 8 % kaikista onnettomuuksista.

Kurikassa tunnistettiin yhteensä 30 riskipistettä, joissa korkeimmat riskiluvut olivat Keskustiellä välillä Kisatie-Rajalan sillatkatu, Kaskistentien ja Kurikankyläntien liittymässä sekä Kaskistentiellä välillä Sänntilänkuja-Säntintie. Koko seudulla sekä Kurikassa onnettomuusmäärät ovat selvästi vähentyneet viimeisimpien vuosien aikana.

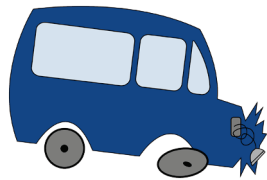

Onnettomuusmäärien kehitys Kurikassa 2012-2016

Kurikan henkilövahinko-onnettomuuksien 2012-2016 erityispiirteitä

78%

onnettomuuksista tapahtui maanteillä

10 kuolemaan ja 157 loukkaantumiseen johtanutta onnettomuutta (34% kaikista onnettomuuksista)

31%

yksittäisonnettomuuksia

22%

jalankulku-, polkupyörä- ja mopoonnettomuuksia. 35 loukkaantunutta ja 3 menehtynyttä

ikäryhmistä koko seudulla korostuivat nuoret 15-24-vuotiaat mopoilijat ja juuri ajokortin saaneet

Kurikan liikenneonnettomuuksista aiheutuu vuosittain noin 10,4 miljoonan euron laskennalliset kustannukset, josta kunnan osuus on noin 2,0 miljoonaa euroa.

Liikenteen haasteet

Suupohjan seudun ominaispiirteinä ovat ikääntynyt väestö ja korkea autoistumisaste. Seudulla korostuu esteettömän ympäristön merkitys ja nämä lähtökohdat huomioiva liikennekasvatus.

Asukkaat arvioivat alakouluikäisillä olevan selvästi suurin riski joutua liikenneonnettomuuteen. Vastauksissa korostuivat kouluteiden vaarallisuus ja pyöräteiden puuttuminen. Alakoululaiset joutuvat myös ylittämään vaarallisia teitä koulumatkallaan.

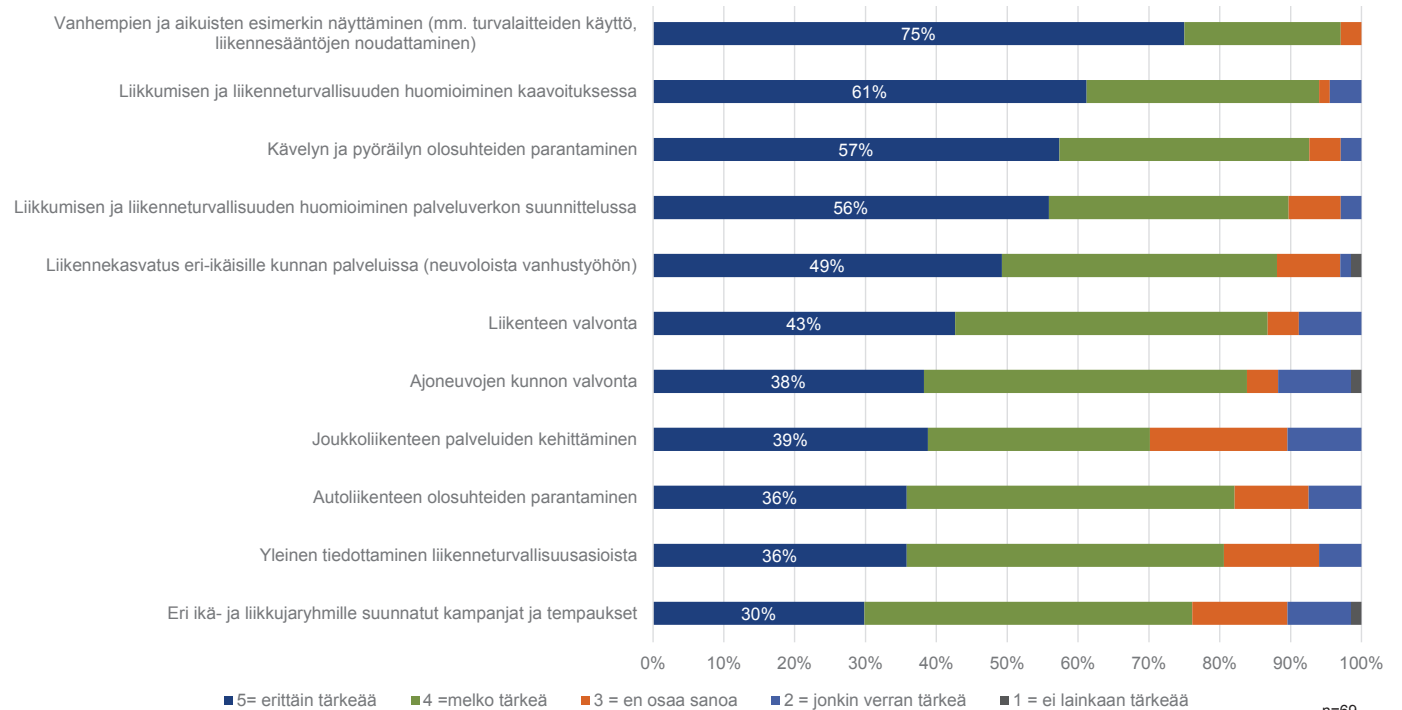
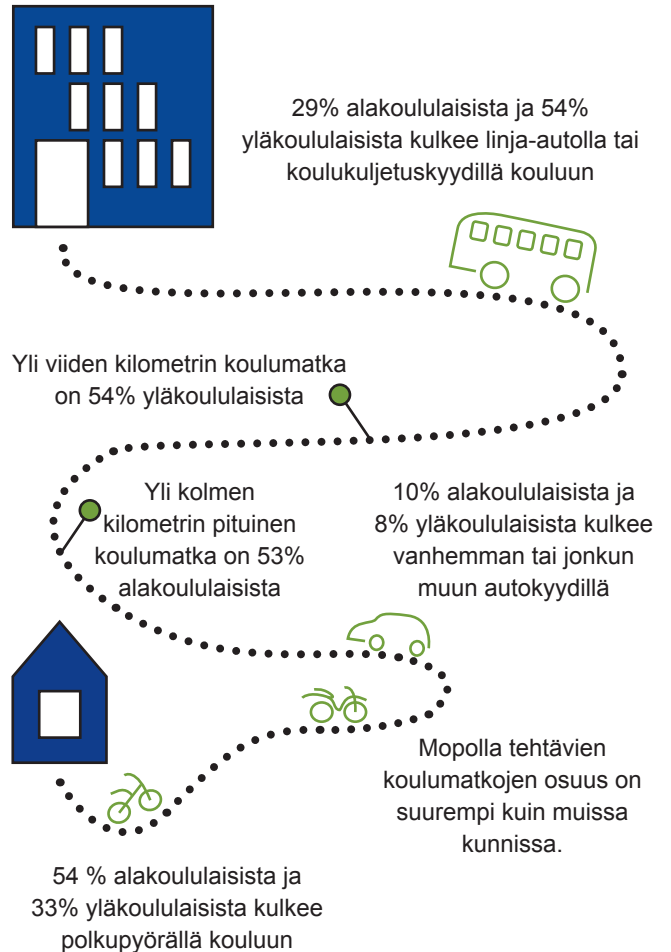
Liikenneerikkomuksista asukkaiden mielestä yleisimpiä ja vakavimpia Kurikassa ovat ylinopeudet, autoilijoiden piittaamattomuus suojateistä sekä heijastimen käyttämättömyys. Eniten kehittämistarpeita koettiin olevan jalankulku- ja pyöräteiden sekä ajoneuvoliikenteen väylien kunnossa ja kunnossapidossa.

43% mielestä Kurikan liikenneturvallisuustilanne on kokonaisuutena melko hyvä.

Ylivoimaisesti tärkeimpänä liikennekäyttäytymiseen vaikuttavana tekijänä pidettiin vanhempien ja muiden aikuisten esimerkkiä. Liikkumisen ja liikenneturvallisuuden huomioimista kaavoituksessa pidettiin myös tärkeänä. Vaaranpaikkakäytössä suurimmaksi ongelmakohteeksi vastaajat nostivat jalankulku- ja pyörätien puutteen Hakuntien välillä Mietaantie-Hakuninmäki

Koululaiset pääosin kokivat oman koulumatkan turvalliseksi. Alakoululaiset käyttivät tunnollisesti kypärää ja heijastinta mutta yläkoululaisten keskuudessa käyttömäärät romahtivat.

Koulumatkat Kurikassa koetaan turvallisina

Liikenneturvallisuustyön osa-alueiden tärkeys asukaskyselyn perusteella

Tavoitteet ja painopistealueet

Valtakunnallinen liikenneturvallisuustyö on vuodesta 2001 alkaen perustunut tieliikenteen turvallisuusvisioon, johon myös Suupohjan seudulle asetettu tavoite perustuu. Visio kuvaa seudulla pitkän aikavälin tahtotilaa, johon pyritään aktiivisella liikenneturvallisuustyöllä kuntien päättäjien johdolla kaikin mahdollisin keinoin. Liikenneturvallisuustyön vaikutuksia voidaan arvioida määrällisesti seuraamalla henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien vähenemistä. Valtakunnan tavoitteiden pohjalta on Suupohjan seudulle johdettu määrälliset onnettomuuksien vähentämistavoitteet.

Visio konkretisoimiseksi Suupohjan seudulle on laadittu myös liikenneturvallisuustyön painopistealueet.

- Vanhempien ja muiden aikuisten esimerkin korostaminen liikennekasvatuksessa
- Liikenneturvallisuustyön perusasiat kuntoon
- Vastuullisen liikennekäyttäytymisen edistäminen
- Iäkkäiden liikkumismahdollisuuksien turvaaminen
- Mahdollistaen ja kannustaen viisasta liikkumista

Suupohjan seudun liikenneturvallisuusvisio

Kenenkään ei tarvitse kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä. Liikenne seudulla on turvallista ja liikkuminen on viisasta ja vastuullista.

Määrälliset liikenneturvallisuustavoitteet vuoteen 2025

Ei liikennekuolemia

Loukkaantuneiden määrä puolitetaan = Enintään 45 loukkaantunutta

Liikenneturvallisuustyön organisointi

Kunnan tehtäviin kuuluu edistää asukkaiden hyvinvointia ja alueen kestävä kehitystä sekä seurata asukkaiden terveyttä, hyvinvointia ja niihin vaikuttavia tekijöitä. Liikenneturvallisuustyö on osa kunnassa tehtävää hyvinvoinnin edistämistyötä.

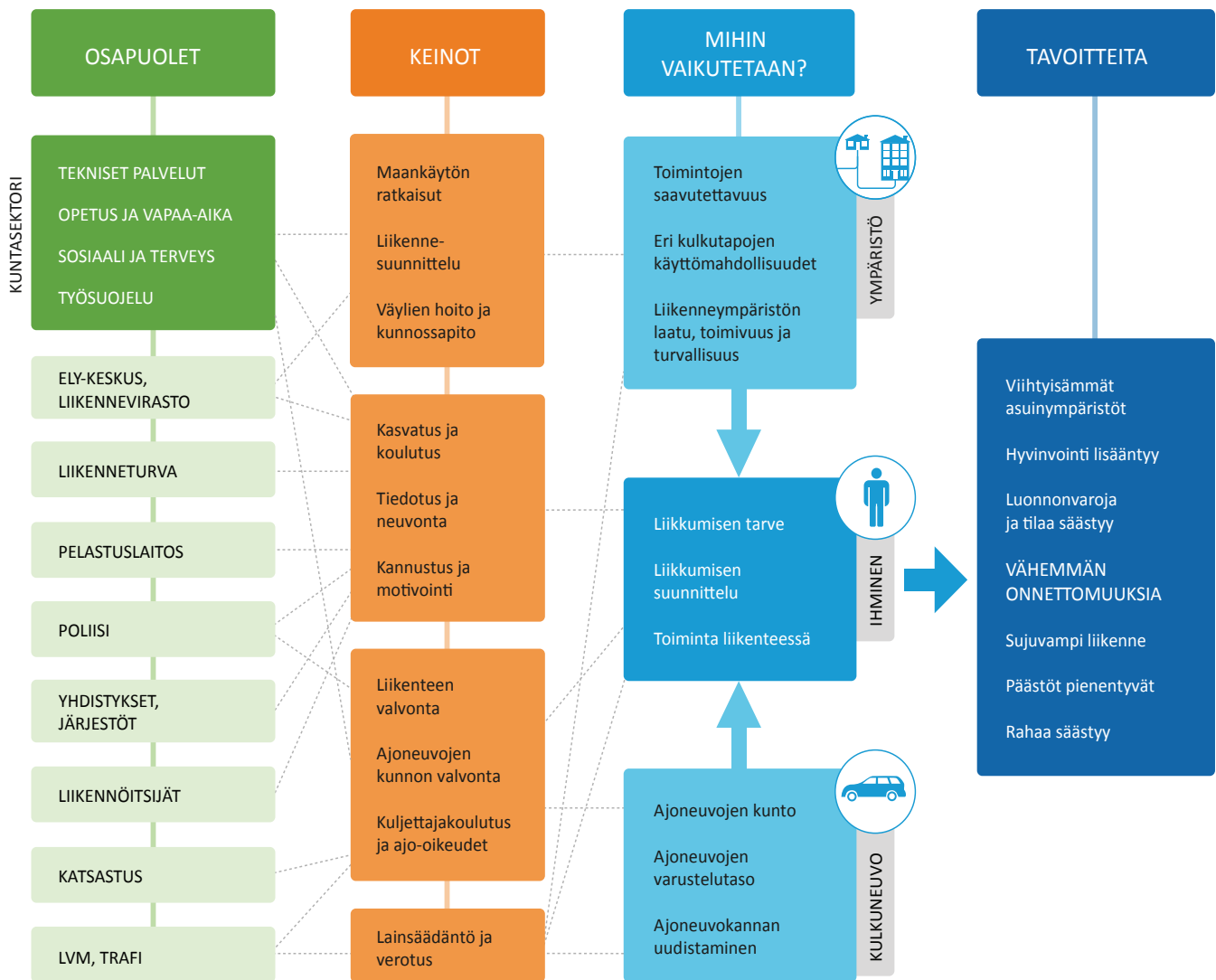
Kunnan palvelut tavoittavat jokaisen asukkaan useassa eri elämänvaiheessa, mikä luo hyvän perustan liikenneturvallisuustyölle. Työn tulee olla pitkäjänteistä ja ottaa huomioon kaikenikäiset asukkaat sekä eri liikkujaryhmät. Eri hallintokunnilla on useita toimintamahdollisuuksia ja yhteistyö tehostaa toiminnan vaikutusta.

Kunnan liikenneturvallisuustyötä koordinoidaan poikkialinnollisessa liikenneturvallisuusryhmässä, johon on nimetty edustajat kaikista hallintokunnista sekä sidosryhmistä. Liikenneturvallisuusryhmän rooli on ennen kaikkea koordinoi-

va. Kaikissa Suupohjan seudun kunnissa otetaan käyttöön liikenneturvallisuustoimijamalli. Toimija on henkilöresurssi, joka tukee kunnan liikenneturvallisuustyöryhmää käytännön liikenneturvallisuustoimien suunnittelussa ja toteutuksessa sekä liikenneturvallisuustilanteen seurannassa.

Liikenneturvallisuusryhmä kokoontuu kahdesta neljään kertaa vuodessa ja sen keskeiset tehtävät ovat:

- Liikennekasvatustoimenpiteiden ja kampanjoiden suunnittelu sekä vastuunjako.
- Toimenpiteiden toteutumisen seuranta; myös hallintokuntien ja yhteistyökumppaneiden oma toiminta.
- Liikenneturvallisuustilanteen seuranta (liikenneonnettomuudet ja liikenneilmapiiiri).
- Ajankohtaisten liikenneturvallisuusasioiden käsittely (mm. aloitteet).
- Liikenneturvallisuusasioista tiedottaminen sekä kunnassa sisäisesti, että ulospäin medialle.
- Tavoitteiden tarkistaminen 2–3 vuoden välein.

Liikenneturvallisuustyön osapuolia, työkaluja ja toiminnan tavoitteita (Lähde: Käsikirja kunnan liikenneturvallisuustyöhön, Suomen kuntaliitto 2016)

Liikennekasvatus ja viestintä

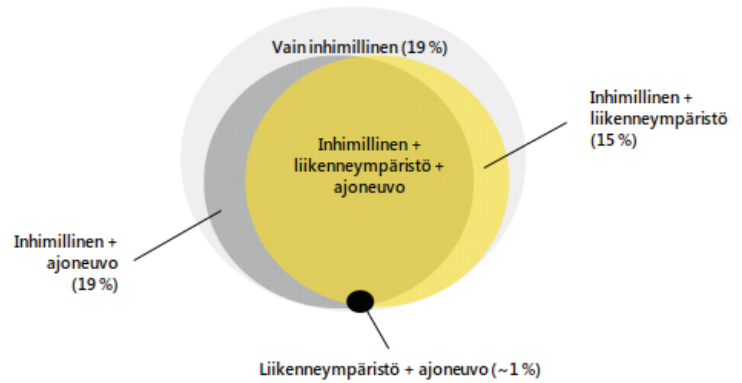
Liikennekasvatuksella pyritään vaikuttamaan ihmisten käyttäytymiseen ja valintoihin liikenneturvallisuutta parantavasti. Liikenneonnettomuuksien taustalla on lähes aina inhimillinen tekijä, minkä vuoksi liikenneympäristön parantamisen lisäksi liikkujien asenteisiin ja käyttäytymiseen pyritään vaikuttamaan. Muutoin asetettuja tavoitteita ei pystytä tavoittamaan.

Liikennekasvatustyön tulee olla suunnitelmallista siten, että kunnan asukkaat tavoitetaan eri elämänvaiheissa ja tarjotaan tietoa ja mahdollisuuksia liikkua turvallisesti ja selvität liikenteessä ilman vakavia vammoja. Työ vaatii pitkäjänteisyyttä ja sen vaikutuksia on vaikea mitata. Tärkeää on sisällyttää toiminta kunnan hallintokuntien perustyöhön ja arkeen eri palveluissa.

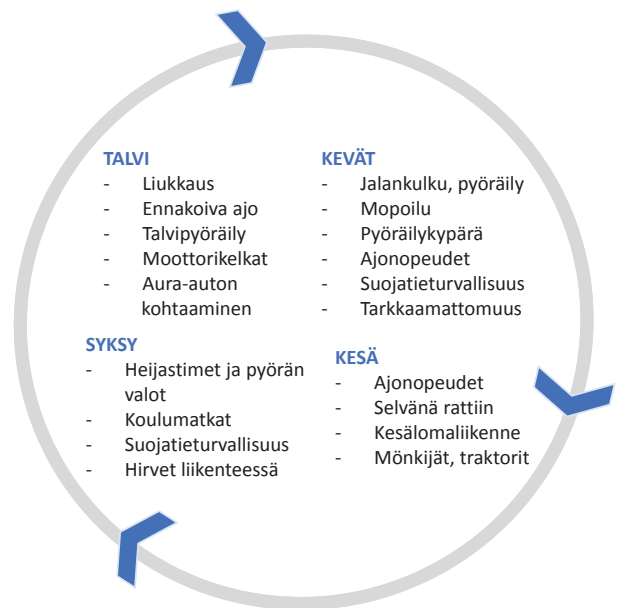
Kestävän liikkumisen edistäminen nivoutuu luontevaksi osaksi liikennekasvatusta. Myös kestävän liikkumisen edistämässä asennekasvatuksen rooli on merkittävä. Kestävällä liikkumisella tarkoitetaan jalankulun, pyöräilyn, kimpakyytien ja joukkoliikenteen suosimista oman auton sijaan. Auton käyttö on edelleen perusteltua, mikäli kestävämmät liikkumistavat eivät syystä tai toisesta sovellu suoritettaville matkoille.

Kurikkaan ehdotettuja toimenpiteitä:

- Varhaiskasvattajakoulutukset
- Koulujen liikenneturvallisuusviikon järjestäminen
- Sedun uuden yksikön oppilaiden ja henkilöstön liikenneturvallisuuskasvatus ja liikkumisen ohjaus
- Iäkkäiden liikenneturvallisuustiedotus mm. ajoterveysasioista
- Näkymiskampanja, jossa liikenneturvallisuusryhmä jalkautuu jakamaan heijastimia.

Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2011-2016. Inhimillisten, ajoneuvoon ja liikenneympäristöön liittyvien välittömien ja taustariskien jakauma (Lähde: Onnettomuusinstituutti 2017)

Liikenneturvallisuustyön vuosikello

KURIKAN KAUPUNGIN LIIKENNETURVALLISUUSTYÖRYHMÄ (tilanne 1.5.2018)

- Jarmo Ojajärvi, tekninen osasto
- Niko Savinainen, liikuntatoimi
- Janne Hakala, sivistystoimi
- Satu Lähteenmäki, sivistystoimi
- Sami keskinen, teknisen lautakunnan edustaja
- Jari Salo, Sedu
- Jari Ketola, sivistystoimi
- Aarre Asiala, vanhustalvet
- Jari Myllymäki, Pohjanmaan poliisilaitos
- Anne Peltoniemi, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
- Heli Lintamo, Liikenneturva

Liikenneympäristön parantaminen

Liikenneturvallisuuksuunnitelman kunnille on laadittu alustavat toimenpidesuunnitelmat maastokäyntien ja ohjausryhmätyöskentelyn pohjalta sekä noudattaen työn ohjausryhmässä hyväksytyjä seudullisia suunnitteluperiaatteita.

Keinovalikoimassa pääpaino on ollut nopealla aikataululla tehtävissä, edullisissa ja vaikuttavuudeltaan parhaissa toimenpiteissä. Erityisesti on pyritty luomaan turvalliset olosuhteet suojaamattomille liikkujille (kävelijät ja pyöräilijät) taajamia korostaen. Isompien hankkeiden osalta on pohdittu toteutumisen realistisuutta ja pyritty luokittelemaan ne sellaiseen kiireellisyysluokkaan, joka pitää hankkeen tarpeellisuuden esillä, mutta antaa toteutusaikataululle joustoa.

Kurikan toimenpidesuunnitelma sisälsi lopulta yhteensä 51 toimenpidettä, joista kuusi sijaitsee kunnan katuverkolla, 43 maanteilla ja kaksi kadun ja maantien liittymässä. Kärkitoimenpiteitä määriteltiin seitsemän, jotka sisälsivät jalankulku- ja pyöräilyolosuhteiden parantamisia, ajonopeuksia hillitseviä toimenpiteitä ja koulureittien turvallisuuden parantamista.

Liikenneympäristön parantamistoimenpide-ehdotukset on raportoitu toimenpidetaulukkoina sekä -karttoina. Kustannusarviot ovat ainoastaan suuntaa antavia ja osa toimenpiteistä vaatii jatkosuunnittelua. Myös toimenpidelistoissa esitetyt kiireellisyysluokat ovat suuntaa antavia, sillä osa hankkeista vaatii erillisrahoitusta toteutuakseen. Lisäksi yleinen taloustilanne ja rahoituksen ohjaus vaikuttavat liikenneympäristön toimenpiteiden toteutukseen.

Kustannukset kiireellisyysluokittain

Vastuutaho	Kiireellisyysluokka, kustannukset t€			
	1 2018-2019	2 2020-2023	3 2024 →	YHT
ELY	2 476	2 608	22 391	27 475
Kunta	10	171	35	216
ELY/ Kunta	-	20	400	420
YHT	2 486	2 799	22 826	28 111

Osana Suupohjan liikenneturvallisuuksuunnitelmaa ja liikenneympäristön toimenpiteiden suunnittelua tehtiin myös erilliset esteettömyyskierrokset kuntien keskustajamissa. Esteettömän ympäristön merkitys korostuu Suupohjan seudulla, jossa väestö on ikääntynyt ja kehitys jatkuu samansuuntaisena. Esteettömässä ympäristössä erityisesti iäkkäiden mahdollisuudet omatoimiseen ja turvalliseen liikkumiseen paranevat.

Toimenpide-ehdotuksia (nostoja)

- Jalankulku- ja pyöräilyväylän rakentaminen Miedon koulun kohdalle sekä autoliikenteen nopeuksien hillitseminen
- Lapsien koulumatkan turvallisuuden parantaminen Vaasantien ja Salonkyläntien liittymässä
- Jalankulku- ja pyöräilyväylän rakentaminen Mietaantielle välillä Lohiluoma-Mietaan Nuorisoseura sekä Linjatielle Jyllintaipaleen ja Vanhainkodin länsipuolen välille
- Ajonopeuksien hillintä ja suosituspöyöräkaistojen maalaminen Lauhamäentielle välillä Rantatie-Haveritie
- Alikulun rakentaminen kävelijöille ja pyöräilijöille Jyllintaipaleen ali Linjatien kohdalla

Jatkotoimenpiteet ja seuranta

Liikenneturvallisuuksuunnitelma esitetään käsiteltäväksi kuntien asianomaisissa lautakunnissa ja kunnanhallituksissa. Poliittinen käsittely vahvistaa liikenneturvallisudelle asetetut tavoitteet osaksi kuntien laatu- ja tulostavoitteita ja osoittaa työhön tarvittavat resurssit.

Jatkossa suunnitelman toteutumista seurataan kunnan liikenneturvallisuuksuustyöryhmässä. Liikenneympäristön parantamistoimenpiteiden toteuttamisesta vastaavat kunnan tekninen toimi sekä ELY-keskus. Liikennekasvatuksen ja viestinnän toimenpiteitä toteutetaan eri hallintokuntien toimesta ja yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Kunnan liikenneturvallisuuksuustyöryhmä perustettiin suunnitelman aikana. Ryhmän säännöllinen kokoontuminen ja aktiivinen toiminta ovat tärkeitä työn jatkuvuuden kannalta. Ryhmän toiminnan tukena vähintään vuoden ajan jatkaa liikenneturvallisuuksuustoimija-

Liikenneturvallisuuksuunnitelman laatimisen aikana liikenneturvallisuuksuustyölle asetettujen tavoitteiden, toimenpiteiden sekä liikenneturvallisuuksuustyön toteutumisen seurannan koordinoijaksi on valittu mittareita. Mittareita seurataan vuosittain liikenneturvallisuuksuustyöryhmässä. Liikenneturvallisuuksuuden parantamistoimenpiteiden vaikutukset ovat usein todettavissa vasta pidemmän ajanjakson kuluessa.

Ensiaskleet Kurikassa:

- Kurikan liikenneturvallisuuksuustyöryhmän aktiivinen toiminta ja kokoontuminen vähintään kaksi kertaa vuodessa.
- Liikenneturvallisuuksuunnitelmasta tiedottaminen sekä päättäjille että kuntalaisille.
- Liikenneturvallisuuksuunnitelma-aineisto kuntalaisten nähtäville ELY-keskuksen ja kunnan internetsivuille.
- Seudullisen liikenneturvallisuuksuustoimijamallin käyttöönotto kunnan liikenneturvallisuuksuustyöryhmän toiminnan tueksi.
- Tiedotuksen kytkeminen kaikkiin toimenpiteisiin liikenneturvallisuuksuustyön näkyvyyden lisäämiseksi.
- Toimenpideohjelmaan kirjattujen lähivuosien toimenpiteiden toteuttaminen
- Liikenneturvallisuuksuustavoitteiden linkittäminen kunnan muihin suunnitelmiin

Lisätietoja:

Jarmo Ojajärvi, Kurikan kaupunki
Anne Peltoniemi, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Laura Mansikkamäki, Sitowise Oy

Aineistot ladattavissa:

<https://www.ely-keskus.fi/web/ely/liikenneturvallisuuksuunnitelmat#.Ws8lf0xuKUK>

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
PL 156, 60101 Seinäjoki
puh. 0295 027 500
www.ely-keskus.fi/web/ely/ely-etela-pohjanmaa

www.ely-keskus.fi